

Jakelussa mainitut

Tuloksellisuustarkastuskertomus 5/2012 Sairauspoissaolot ja niiden seuranta valtionhallinnossa, annettu 19.3.2012

Jälkiseurantaraportti

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt jälkiseurannan viitekohdassa mainitusta tarkastuksesta.

Jälkiseurantaraportissa selvitetään, mihin toimenpiteisiin tarkastuskertomuksessa esitettyjen kannanottojen johdosta on ryhdytty. Raportin tietoja hyödynnetään viraston tarkastustoiminnan suunnittelussa sekä laadittaessa tarkastusviraston vuosikertomusta eduskunnalle.

1 Jälkiseurannan toteutus

Jälkiseurantasuunnitelmaan pohjautuen seurattavia asioita olivat:

1. Onko Tahti-järjestelmää kehitetty helppokäyttöisemmäksi ja luotettavammaksi kuin se oli tarkastuskertomuksen antamisajankohtana?
2. Millä tavoin Tahti-järjestelmän tietojen luotettavuudesta varmistutaan?
3. Miten paljon osasairauspäivärahaa käytetään? Vuosilastot 2012, 2013 ja 2014.
4. Onko osapäivärahaan liittyvistä seikoista annettu ohjetta valtionhallinnolle (tai mahdollisesti jollakin hallinnonalalla)?
5. Mitä muuta ohjeistusta on annettu?
6. Mikä on ollut sairauspoissaolojen määrä vuosina 2012, 2013 ja 2014, ja miten se on muuttunut verrattuna kunta- ja yksityissektoreihin?
7. Mitä selvityksiä sairauspoissaoloista valtionhallinnossa on tehty?

Jälkiseuranta toteutettiin tutustumalla valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin asiakirjoihin. Tämän lisäksi tutustuttiin internetissä olevaan aineistoon, kuten tilastoihin, työryhmämuistioihin sekä muihin julkaisuihin; näistä keskeisimpiä olivat Kansaneläkelaitoksen (Kela), Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) sekä työterveyslaitoksen (TTL) aineistot. Tämän ohella pyydettiin tarkastusviraston jälkiseurantaraportilla 24.8.2015 tarkentavia tietoja yllä luetelluista seurattavista asioista valtiovarainministeriöltä (VM) ja Valtiokonttorilta.

Valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori ovat koordinoineet vastauksensa siten, että valtiovarainministeriö on vastannut 8.9.2015 antamassaan selvityksessä nimenomaan sairauspoissaoloihin liittyviin kysymyksiin. Samalla ministeriö on kuvannut myös Tahti-järjestelmän sairauspoissaolot -raportin kehittämistä. Valtiokonttori puolestaan on vastannut 7.9.2015 antamassaan selvityksessä järjestelmän ylläpitäjänä Tahti-järjestelmään käytettävyyttä ja luotettavuutta koskevien kysymysten osalta ja siihen, millä tavoin Tahti-järjestelmän tietojen luotettavuudesta varmistutaan.

2 Jälkiseurannan havainnot

Tarkastuksessa selvitettiin, tukeeko sairauspoissaoloja koskeva seurantatieto virastojen ja laitosten johtamista. Tarkastuksen perusteella voitiin todeta, että seurantatieto on merkittävä tuki hyvälle johtamiselle, mutta sitä ei ollut ollut hyödynnetty riittävästi. Tarkastuksessa todettiin Tahti -järjestelmässä ongelmia ja sen takia tarkastusvirasto suositteli, että Tahti-järjestelmää kehitetään edelleen helppokäyttöisemmäksi ja että sen luotettavuutta parannetaan.

Tahti-järjestelmän käytettävyys ja luotettavuus (kysymys 1 ja 2, osin 7)

Käytettävyys

Jälkiseurantaa varten valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaan tarkastuksen jälkeen Tahtin sairauspoissaoloraportointia on laajennettu siten, että sairauspoissaoloja koskevat laajat tiedot (edunsaajat, sairauspäivät, sairauspoissaolotapaukset, sairauspoissaolojen kestojakautuma ja niistä lasketut tunnusluvut) saadaan kuukausittain myös sukupuolijaottelulla. Myös henkilöstötilinpäätöksen tunnusluvuissa on laajalti sairastavuuden ilmiökenttään liittyviä tunnuslukuja.

Tarkastuksen jälkeen Tahtiin on lisätty edellä mainittu sairauspoissaolotiedot sisältävä vuosiraportti, josta sairauspoissaolotiedot saadaan sukupuoli-, ikä- ja koulutustasoluokituksella. Tahtiin on lisätty helppokäyttöinen sairauspoissaolojen laskentamalli, jolla virastot voivat nähdä oman sairauspoissaolotilanteensa kunakin vuonna, niiden merkityksen menetettyinä työpäivinä, henkilötyövuosina ja kustannuksina sekä edellä sanottujen vaikutusten muuttumisen sairauspoissaolojen muutosten myötä. Tämä lanseerattiin virastoille syyskuussa 2014 pidetyssä Valtion työmarkkinalaitoksen ajankohtaisseminaarissa, jonka yhteydessä kukin virasto sai oman analyysitulosteensa vuodelta 2013. Jatkossa virastot pystyvät päivittämään vuosittain sairauspoissaolojensa vaikutus- ja herkkyytulosten Tahtissa olevaa mallia hyödyntäen.

Vastaavasti Valtiokonttorilta saadun selvityksen mukaan Tahti-palvelu kärsi hitausongelmista toimittuksesta lähtien vuodesta 2006. Käyttökokemusta heikensi erityisesti raporttien hidas avautuminen. Järjestelmän suorituskykyä parannettiin tarkastuksen loppuvaiheessa ja sen jälkeen vuosien 2010–2013 aikana. Eri havaintojen ja testaustulosten suositusten mukaan muutoksia tehtiin pääasiassa Tahtin sovellukseen sekä käyttöpalveluympäristöön. Raporttien kokonaissuoritus aika on nyt lyhentynyt huomattavasti. Valtiokonttorin mukaan suorituskyvyn kohentuminen on selvästi edistänyt myös käyttökokemusta, joka näkyy asiakastyytyvyyden parantumisena.

Järjestelmän toimintaa on nopeuttanut myös se, että nyt kannassa on aina tiedot vain kuluvalta ja viideltä sitä edeltävältä vuodelta. Vielä vuonna 2012 kannassa oli tiedot vuodesta 2006 lähtien. Tiedot vuosilta 2006–2009 on arkistoitu sähköisesti Kansallisarkiston Vapa-palveluun.

Lisäksi järjestelmään liittyvää dokumentaatiota ja ohjeistusta on parannettu ja ajantasaistettu. Käyttäjille tarjotaan koulutusta ja tarvittaessa annetaan paikan päällä lähitukea. Pääkäyttäjien avuksi on lisäksi julkaistu verkkokurssi, jossa käyttäjiä opastetaan kuukausittaisiin seurantatoimenpiteisiin.

Luotettavuus

Valtiovarainministeriön mukaan Tahtin luotettavuus sairauspoissaolojen osalta on tiedon hyödynnettävyyden kannalta riittävällä tasolla. Luotettavuus on parantunut koko ajan Kiekun käyttöönottojen ja sairauspoissaolojen seurannan tärkeyden ymmärtämisen myötä. Virastot ovat itse vastuussa tiedon toimittamisesta ja laadusta, jota Valtiokonttori valvoo.

Valtiokonttorin selvityksen mukaan Palkeista, virastosta tai laitoksesta Tahtiin siirretyt tiedot tarkastetaan erillisten tarkastus- ja käsittelysääntöjen mukaisesti. Tarkastukset tehdään muun muassa pakollisille tiedoille, kentän pituudelle ja muodolle sekä koodiston arvoille. Lisäksi eri tietojen oikeellisuutta selvitetään ristiintarkastamalla tietokenttien arvoja keskenään. Tarkastuksen jälkeen tiedon toimittajalle toimitetaan tietoa aineistosta, kuten virheilmoitukset. Tiedot on korjattava operatiiviseen henkilöstöjärjestelmään, jonka jälkeen tehdään uusi Tahti-ajo ja siirretään korjattu tietue Tahtiin. Menettelyllä pyritään siihen, että tiedot virastojen ja laitosten henkilöstöjärjestelmissä olisivat mahdollisimman yhtenevät Tahtiin siirrettyjen tietojen kanssa. Virastot vastaavat aineistojensa laadusta. Näin ollen virastolla on mahdollisuus päättää siirtää tietoja Tahtiin myös virheellisenä. Tahtissa tietueen tarkastuksen yhteydessä muunnetaan siirtyneitä virheellisiä tietoja konekielisesti ja joissakin tapauksissa manuaalisesti. Yleisimmin muunnolla tarkoitetaan tiedon poistamista tai täydentämistä yleisellä koodilla (esim. 99 = tuntematon). Tahtissa on saatavilla tiedon toimittajalle ja viraston Tahti-pääkäyttäjälle

palauteyhteenvedo (aineiston poikkeamat -raportti) siitä, mitä muunnoksia ilmoitetuille tiedoille on tehty.

Palauteyhteenvedot ovat tärkeitä virastoille ja laitoksille. Niiden avulla viraston tulisi seurata aineistonsa oikeellisuutta ja Tahtissa aineistoon tehtyjä tietojen muunnoksia.

Kiekun käyttöönottojen yhteydessä Valtiokonttorissa tarkastetaan erityisesti henkilötyövuosiin ja valtion palkkaluokitukseen liittyvien tietojen oikeellisuutta ja virastoja opastetaan korjaamaan tiedot lähdejärjestelmiin.

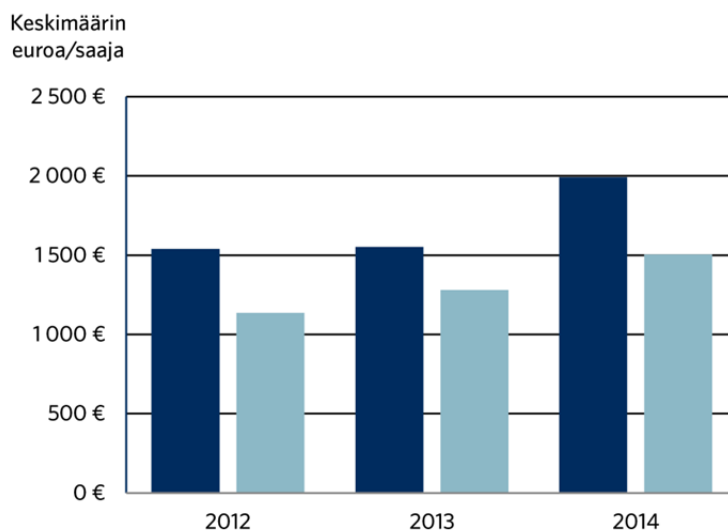
Tarkastusviraston tilintarkastuksen toimintayksikössä tehtäviä järjestelmätarkastuksia ei ole toistaiseksi kohdistettu Tahtiin.

Jälkiseurannan perusteella voidaan todeta, että Tahtin käytettävyyttä ja luotettavuutta on pyritty parantamaan; samalla Tahtia koskevaa koulutusta ja tiedottamista on lisätty.

Miten paljon osasairauspäivärahaa käytetään? (kysymys 3)

Tarkastuskertomuksessa esitettyjen kannanottojen mukaan osasairauspäiväraha on eräs tapa tukea työhönpaluuta sairauspoissaolon jälkeen. Ohjeistus tulisi kuitenkin saada selvemmäksi ja eri toimijoiden välinen yhteistyö saumattomaksi.

Jälkiseurannassa on Kelan ja VM:n tietojen perusteella selvitetty miten paljon osasairausvapautta käytetään ja paljonko osasairauspäivärahaa on maksettu vuosina 2012–2014.

● Kelan maksamat osasairauspäivärahat, koko maa	1 540 €	1 553 €	1 991 €
● Kelan maksamat osasairauspäivärahat, valtion virastot ja laitokset	1 136 €	1 281 €	1 503 €
Saajien lukumäärä, koko maa	8 744 kpl	10 798 kpl	13 128 kpl
Saajien lukumäärä, valtion virastot ja laitokset	143 kpl	195 kpl	224 kpl

Kuvio 1: Osasairauspäiväraha vuosina 2012–2014.

Jälkiseurannan perusteella voidaan sanoa, että osasairauspäivärahan käyttö on tarkastuksen jälkeen ollut kasvussa niin korvausten saajien kuin maksettujen korvauksen määrien mukaan laskettuna.

Osasairauspäivärahaan liittyvä ohjeistus (kysymys 4 ja 5)

Sairausvakuutuslakiin (1224 /2004) on tehty kertomuksen antamisen jälkeen ne muutokset, jotka on kertomuksessa mainittu olleen valmistelussa. Tämän lisäksi on vuoden 2014 alusta tullut voimaan sairausvakuutuslain muutos (972/2013), jolla on vaikutusta muun muassa osasairauspäiväraha-oikeuden edellytyksiin ja osasairauspäivärahan maksamiseen enimmäismäärän laskentaan.

Osasairauspäivärahaa koskeva ohjeistus on valtion virka- ja työehtosopimuksissa (kirja, nettijulkaisu, ohje-/tiedotuskirje). Edellä mainittu sairausvakuutuslain muutos enimmäismäärän laskemisesta on myös mainittu valtion virka- ja työehtojen 2014–2017 (VES/TES) liitteen 5 sopimusmääräysten 1 § huomautuksessa; samoin sopimusmääräysten 4 §:ää seuraavaan soveltamisohjeeseen on tehty tarkennus.

Osasairauspäivärahasta on tietoa valtiovarainministeriön nettisivuilla¹ ja siitä on tiedotettu muun muassa Valtiotyönantaja-lehdessä sekä työntajatilaisuudessa. Osapäiväraha on koulutusaiheena sisällynyt myös HAUS kehittämiskeskus Oy:n koulutukseen. Virastotyönantajan edustajat ovat tiedottaneet asiasta omissa organisaatioissaan. Lisäksi TTL on tuottanut osasairauspäivärahaa koskevaa tutkimustietoa ja esitteitä.²

Asiaan liittyvää tietoa on myös STM:n vuonna 2013 julkaisuissa: 'Toimintakonsepti osatyökykyisten työllistymiseksi'³ ja 'Osatyökykyiset työssä -ohjelma'.⁴

Jälkiseurannan perusteella on todettavissa, että osasairauspäivärahaa koskeva ohjeistus, ohjausta ja tunnettuutta on jossain määrin lisätty.

Sairauspoissaolojen määrä ja kehitys valtiolla (kysymys 6)

Tarkastuskertomuksessa on käsitelty sairauspoissaoloja koskevia tutkimuksia. Näiden tutkimusten mukaan sairauspoissaolo on monitahoinen ilmiö, joka voi kuvastaa muitakin asioita kuin sairautta ja sen hoitoa. Tämän takia tutkimustieto on tarpeellista sairauspoissaolojen hallinnassa ja niistä aiheutuvien kustannusten kokonaistarkastelussa. Kertomuksen kannanotoissa on mainittu enimmäistavoitteiden asettaminen sairauspoissaolojen määrälle; asetettuja tavoitteita ja niiden saavuttamista tarkastelemalla on nähtävissä ne suunnat, joihin ollaan menossa ja pyrkimässä.

Kertomuksessa on myös tuotu esiin, että virastojen ja laitosten tulisi tiivistää yhteistyötään työterveyshuollon kanssa sairauspoissaoloihin liittyvissä asioissa. Tarkastuksessa tuli esiin epätarkoituksenmukainen kehityssuunta, jonka mukaan työterveyshuolto on todennäköisesti painottunut yhteistyön ja ennaltaehkäisyn sijasta työkyvyn kannalta merkityksettömien sairauksien hoitoon. Kertomuksessa on katsottu tärkeäksi työterveyshuollon uudelleen suuntaaminen työperäisten ja työkykyyn vaikuttavien sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Tämä on keskeistä paitsi työurien pidentymisen myös terveydenhuollon palvelujen päällekkäisyyksien ja eriarvoistumisen välttämisen kannalta. Kertomuksessa on myös todettu, että työterveyshuollon menot ovat olleet nousussa ja todettu vuonna 2009 työter-

¹ <http://www.vm.fi/>, kohdasta Julkaisut ja asiakirjat/Julkaisut/Valtio työnantajana sekä kohdasta Julkaisut ja asiakirjat/Henkilöstöhallinnon asiakirjat/Sopimukset tai vaihtoehtoisesti kohdasta Valtio työnantajana/Virka- ja työehdot.

² Esim.

http://www.ttl.fi/fi/tyoterveyshuolto/tyokyvyn_tuki/sairauspoissaolo/Osasairauspaivaraha/Documents/Osasairauspaivaraha_e_site.pdf ja http://www.ttl.fi/fi/tyoterveyslaitos/viesti_paattajille/Documents/vp4_osasairausvapaa.pdf.

³ Toimintakonsepti osatyökykyisten työllistymiseksi. Osatyökykyiset työssä. STM:n raportteja ja muistioita 2013:29/29.5.2013.

<http://www.julkari.fi/handle/10024/126176>.

⁴ Osatyökykyiset työssä -ohjelma. Osatyökykyisten työllistymistä edistävien säädösmuutostarpeiden ja palvelujen arviointi. STM:n raportteja ja muistioita 2013:37/11.12.2013. <http://www.julkari.fi/handle/10024/126062>.

veyshuollon bruttomenojen olleen lähes 22 prosenttia laskennallisista sairauspoissaolojen työvoimakustannuksista.⁵

Valtiovarainministeriön mukaan henkilötyövuotta kohti suhteutettujen sairauspoissaolojen määrä (työpäivää/henkilötyövuosi) on valtion budjettitaloudessa pienentynyt vuoden 2010 tilanteen mukaisesta 9,7 työpäivästä 8,9 työpäivään vuonna 2014 eli 0,8 työpäivällä. Sairauspoissaoloilla tarkoitetaan varsinaisia sairauspoissaoloja, joissa ei ole mukana esimerkiksi tapaturmapoissaoloja, eikä lapsen sairaudesta johtuvia poissaoloja.

Tarkasteluajakajaksena 2012–2014 henkilötyövuotta kohti lasketut sairauspoissaolot ovat laskeneet 9,3 työpäivästä 8,9 työpäivään (0,4 työpäivää). Sairaus- ja tapaturmapoissaoloihin liittyvät tunnusluvut vuosilta 2010–2014 käyvät ilmi Tahtin henkilöstötilinpäätösraportista poimituista tunnusluvuista (Sairauspoissaolojen vaikutusten laskentamalli valtiolla vuonna 2014).

Vertailun vuoksi yksityisellä ja siihen verrattavissa olevilla sektoreilla henkilötyövuotta kohti lasketut sairauspoissaolot olivat vuonna 2012 keskimäärin 9,9 työpäivää ja kuntasektorilla vuonna 2013 11,9 työpäivää. Kuntasektorilla sairauspoissaoloja vuonna 2010 oli 13,1 työpäivää eli 1,2 työpäivää vähemmän kuin vuonna 2010. Myös yksityisellä sektorilla on ollut lievä aleneva kehitys. Muilta sektoreilta sairauspoissaolotietoja ei ole saatavissa niin laajoina ja kattavina kuin valtiolta.

Jälkiseurannan perusteella sairauspoissaolojen määrä valtiolla on ollut vähäisessä laskussa.

Muita sairauspoissaoloja koskevia selvityksiä ja tietoja (kysymys 7)

Tarkastuksen jälkeen on edelleen tuotettu sairauspoissaoloja koskevia selvityksiä. Esimerkkeinä näistä voidaan mainita STM:n työsuojeluosaston laatima, maaliskuussa 2015 julkaistu, 'Työelämä 2025 - tulevaisuus katsaus'⁶ ja jatkotutkimushanke 'Terveysturva ja sen rahoitus' -seurantatutkimus 2000–2013.⁷ Lisäksi julkisoikeudellinen kunnallinen eläkelaitos Keva on käsitellyt sairauspoissaolojen kustannusten hallintaa Internet-sivustollaan.⁸

Työelämä 2025 katsauksen mukaan työelämän katkokset ja hajanaisuus edellyttävät työntekijöiltä epävarmuuden ja jatkuvan muutostilan sietämistä. Osalle ihmisistä työelämän katkonaisuus on kuitenkin psyykkisesti kuormittavaa. Tämä on lisännyt sairauspoissaoloja ja joissain tapauksissa aiheuttanut työntekijöiden jättäytymistä työelämän ulkopuolelle.

Terveysturvan rahoitusta koskevassa seurantatutkimuksessa on todettu, että ensinnäkin sairauspoissaolojen kesto ennen erikoissairaanhoidon pääsyä on pidentynyt ja sairauspoissaolojen kesto hoidon jälkeen on pidentynyt, vaikka itse hoidon kesto on lyhentynyt. Toisaalta, vaikka itse erikoissairaanhoidon yksikkökustannukset ovat pienentyneet, potilaskohtaisen koko terveysturvan episodin kustannukset ovat kasvaneet. Tutkimuksessa todetaan, että Suomessa sairastamisesta johtuvan hyvinvoinnin palauttamiseksi ei ole syytä keskittyä vain terveydenhuoltojärjestelmän tuottavuuden lisäämiseen ja kustannusten säästöihin. Tutkijoiden mukaan tärkeämpää olisi tarkastella koko terveysturvan rahoitusta ja erityisesti sitä, miksi sairauspoissaolot ovat pidentyneet vaikka sairaanhoidon kustannukset ovat laskeneet.

⁵ Ks myös tarkastuskertomus " Työterveyshuolto ja alkoholihaittojen ehkäisy" nro 177/2008, ss. 50–55. http://www.vtv.fi/files/149/1772008_Tyoterveyshuolto_ ja_alkoholihaittojen_ ehkaisy_NETTI.pdf

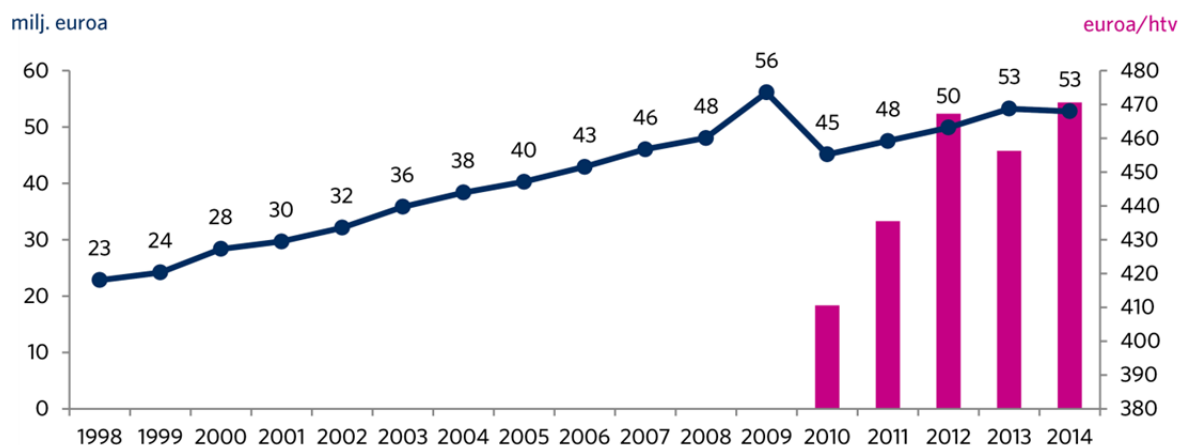
⁶ Työelämä 2025 -katsaus: Työelämän ja työympäristön muutosten vaikutukset työsuojeluun ja työhyvinvointiin. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2015:16. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3573-0>.

⁷ Kuntaliiton toimeksiannosta tutkimusta tekevät 2015–2018 yhteistyössä Itä-Suomen yliopisto, Kansaneläkelaitos ja Finnish Consulting Group.

⁸ http://www.keva.fi/fi/tyossa_jatkaminen/tyokyvyttomyyskustannusten_hallinnan_tuki/tyokyvyttomyys_maksaa/Sivut/Default.aspx.

Kevan aineistoissa on kiinnitetty huomiota sairauspoissaolojen kokonaiskustannuksiin. Tarkastelussa on tehty jaottelu työkyvyttömyydestä aiheutuviin välittömiin kustannuksiin (kuten sairauspoissaolo-, työterveyshuolto-, tapaturma- ja eläkekustannukset) sekä toisaalta välillisiin kustannuksiin (kuten sairauspoissaolo-, työterveyshuolto-, tapaturma- ja eläkekustannuksiin). Aineiston mukaan työterveyshuollossa tehokkain tapa puuttua ongelmiin on työkyvyttömyysriskin hallinta ja ennaltaehkäisy. Työterveyshuollon painopisteen pitäisikin olla tavoitteellisessa terveyteen investoinnissa, ei sairauksien hoitamisessa. Nykyisin keskimäärin 36 prosenttia työterveyshuollon kustannuksista (Kelan maksamat korvaukset huomioiden) ohjautuu ennakoiwaan työterveyshuoltoon ja loput rahat menevät sairaanhoitoon.

Tarkastuskertomuksessa on kiinnitetty huomiota työterveyshuollon kasvavaan menokehitykseen.

Kuvio 2: Valtion budjettitalouden työterveyspalvelujen menot, miljoonaa euroa 1998–2014; työterveyspalvelujen kustannukset nettona, euroa/henkilötyövuosi 2010–2014. Lähde: Budjetti- ja rahastotalouden kirjanpito, Ikp-tili 4331 Työterveyspalvelut; Valtiokonttori/valtion raportointipalvelu Netra ja valtiovarainministeriö/Valtion työmarkkinailaitos. Jälkiseurannassa todettiin, että tarkastuskertomuksen antamisen jälkeen on julkaistu joitakin tutkimuksia, joissa käsitellään sairauspoissaoloja ja niiden aiheutumista eri näkökulmista.

Jälkiseurannan mukaan vuodesta 2011 työterveyspalvelujen menojen kasvu on ollut valtion keskuskirjanpidon mukaan edelleen tasaisesti kasvavaa, mutta vuonna 2014 niiden taso on pysynyt edellisen vuoden 2013 tasossa. Tarkasteltaessa työterveyspalvelujen menoja henkilötyövuotta kohden on työterveyspalvelujen menojen kehitys ollut edelleen selvässä kasvussa. Kuitenkin valtion budjettitalouden henkilöstömäärä on supistunut vuodesta 1998 (noin 130 000 henkilöä) noin 40 % vuoteen 2014 (noin 78 800 henkilöä). Suurin osa on ollut siirtymisiä liikelaitoksiin, yhtiöihin tai muutoin valtiosektorin ulkopuolelle (esim. yliopistot vuonna 2010 ja Teknologian tutkimuskeskus VTT:n yhtiöittäminen 2015).⁹

3 Yhteenveto ja jatkotoimet

Jälkiseurannan perusteella on todettavissa, että Tahti -järjestelmän käytettävyyttä ja luotettavuutta on pyritty parantamaan. Koulutuksella ja tiedottamisella on myös edistetty Tahtin käyttöä sairauspoissaolojen hallintaan. Mahdollinen tarve Tahtin järjestelmätarkastusta varten arvioidaan tarkastusvirastossa erikseen.

Osasairauspäivärahaa koskevaa tietoutta on pyritty lisäämään ja sen käyttö onkin ollut valtiolla kasvussa. Vastaavasti sairauspoissaolojen määrä ja kehitys valtiolla on ollut lievästi aleneva. Sairauspois-

⁹ Ks. esim. valtiovarainministeriön tutkimusraportti: ”Työtyytyväisyys- ja henkilöstövoimavarojen analyysiraportti 2014”, 489/00.04.02/2015 Julkaisut 2015. <http://vm.fi/dms-portlet/document/367722>

saoloja koskevaa tutkimustietoa tuotetaan eri tahoilla tukemaan sairauspoissaolojen vähentämistä ja toisaalta edistämään osatyökykyisten työllistymistä.

Työterveyshuollon menojen kehitys näyttää jälkiseurannan tietojen mukaan olevan edelleen selvässä kasvussa. Jälkiseurannan tietojen perusteella on aihetta edelleen korostaa työterveyshuollon tehtävää ja roolia entistä selvemmin työnantajan strategisena kumppanina pyrittäessä työkyvyn edistämiseen, säilyttämiseen ja pidentyviin työuriin. Tällä perusteella on edelleen aihetta kiinnittää huomiota työterveyshuollon uudelleen suuntaamiseen työperäisten ja työkykyyn vaikuttavien sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon.

Jälkiseurantaa ei ole tarvetta jatkaa, mutta tarkastusvirasto tulee vuosittaisten riskianalyyysien ja tarkastustarpeen arvioimisen yhteydessä edelleen kiinnittämään huomiota valtion virastojen ja laitosten sairauspoissaolojen hallintaan. Keskeinen asia on erityisesti työterveyspalvelujen käyttö ja niistä aiheutuvien menojen kehitys pyrittäessä työkyvyn edistämiseen, säilyttämiseen ja pidentyviin työuriin.

Ylijohtaja

Marko Männikkö

Johtava tuloksellisuustarkastaja

Klaus Naumanen

JAKELU

Valtiovarainministeriö
Valtiokonttori

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysministeriö
Työterveyslaitos